ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatelky **V. R.,** zastoupené Mgr. Františkem Steidlem, advokátem se sídlem v Praze 1, Opletalova 5, za účasti **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie,** se sídlem v Praze 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2004, č. j. 5 Ca 151/2004 – 14,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2004, č. j. 5 Ca 151/2004 – 14, byla odmítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie (dále jen „Policie ČR“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Oblastní ředitelství cizinecké a pohraniční policie Praha ze dne 26. 4. 2004, č. j. SCPP-139/PH-XIII-c-04, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o prodloužení doby platnosti víza k pobytu nad 90 dnů podle § 60 odst. 6 s odkazem na § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že napadené rozhodnutí je podle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců vyloučeno z přezkoumání soudem. Pod pojem rozhodnutí o neudělení víza je třeba subsumovat jak rozhodnutí, jimiž se zamítne žádost o udělení víza, tak i rozhodnutí, jímž se zamítne žádost o prodloužení víza. Základním důvodem pro tento závěr je jasný postulát § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle kterého

na udělení víza není právní nárok. Není-li právní nárok na udělení víza, nemůže být právní nárok ani na jeho prodloužení. Vyloučení soudního přezkumu se nedotýká žádného základního práva a svobody, neboť vstup na území České republiky cizinci nepožívá ústavní ochrany. Vyloučení soudního přezkumu pak rovněž není v rozporu s čl. 2 dodatkového protokolu č. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod upravující pohyb cizinců stejně jako s čl. 12 a 13 Mezinárodní úmluvy o lidských právech a svobodách. Ze všech shora uvedených důvodů městský soud žalobu podle § 68 písm. e) s. ř. s. odmítl jako nepřípustnou.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s., v níž uvedla, že rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o prodloužení víza, nelze subsumovat pod pojem rozhodnutí o neudělení víza ve smyslu § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Obecnou právní zásadou je, že každou výjimku v právu je třeba vykládat restriktivně a nikoliv rozšiřujícím způsobem. Z čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 68 písm. e) s. ř. s. vyplývá, že soud v rámci správního soudnictví jako orgán veřejné moci může odepřít přezkum rozhodnutí správního orgánu jen tehdy, jestliže tak výslovně stanoví s. ř. s. nebo zvláštní zákon. Ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců z přezkoumání soudem výslovně vylučuje pouze „rozhodnutí o neudělení víza“ a nikoliv „rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení víza“. Extenzivní výklad § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců je v rozporu se základními principy, na kterých je postaveno nové české správní soudnictví a s. ř. s. Nesprávný je i odkaz na § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož na udělení víza není právní nárok. Nelze stavět do stejného „nenárokového“ režimu cizince, který po bezúhonném pobytu na území ČR již pobývá jako cizince, který o udělení víza teprve žádá. Dále namítala porušení základního práva zaručeného v čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně uvedla, že nemluví dokonale česky a sepsání protokolu nebylo přesné a došlo k chybám. K tomuto prohlášení správní orgán II. stupně nepřihlédl a bylo tedy na místě výslech opakovat za účasti tlumočníka. Městský soud k tomuto tvrzení stěžovatelky nepřihlédl a omezil se pouze na konstatování, že vstup na území České republiky nepožívá ústavní ochrany. Při zjišťování skutkové podstaty, z níž Policie ČR v napadeném rozhodnutí vycházela, byl tedy porušen zákon takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Městský soud rovněž nezákonně nepřihlédl k námitkám stěžovatelky uvedených v 1. a 2. žalobním bodu ohledně důkazních návrhů, které opomněl odvolací orgán v rámci odvolacího řízení a ohledně porušení základních zásad správního řízení. Proto se domáhala zrušení napadeného usnesení a přiznání kasační stížnosti odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Závěr městského soudu, že rozhodnutí Policie ČR, které stěžovatelka napadla žalobou, je vyloučeno z přezkoumání soudem je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o neudělení víza a tato výluka platí i pro rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti víza. Jak již Nejvyšší správní soud zdůvodnil např. v rozhodnutí ze dne 16. 10. 2003, sp. zn. 2 As 29/2003 (publ. pod č. 224/2004 Sb. NSS), jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců ani jednotlivé režimy rozhodování podle tohoto zákona nelze vykládat izolovaně, nýbrž s ohledem na systematiku celého zákona. Řízení o prodloužení doby platnosti víza navazuje na řízení o udělení víza. Účastníkem prvně jmenovaného řízení totiž nemůže být nikdo jiný než osoba, které bylo vízum uděleno, a takové řízení je tedy

řízením souvisejícím s řízením o udělení víza. O blízkosti obou typů řízení svědčí i to, že správní orgán vychází při posuzování žádosti o udělení víza a o jeho prodloužení z obdobných dokumentů, zkoumá splnění obdobných podmínek a nevyhovuje žádostem z obdobných zákonem stanovených důvodů. Jiné řešení by ostatně nebylo ani logické. V řízení o prodloužení doby platnosti víza totiž žadatel získává stejný status jakého požíval na základě rozhodnutí o udělení víza s tím rozdílem, že nemusí znovu žádat o zcela nové vízum, nýbrž pouze o prodloužení platnosti víza stávajícího. Kompetenční výluka ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců se tedy nevztahuje jen na rozhodnutí o neudělení víza v úzkém slova smyslu, nýbrž i na rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti víza, které s ním těsně souvisí.

Ústavní konformitu tohoto výkladu potvrdil i Ústavní soud ve svých usneseních ze 29. 4. 2004, sp. zn. III. ÚS 99/04 a ze dne 13. 5. 2004, sp. zn. IV.ÚS 85/04.

S ohledem na skutečnost, že napadené správní rozhodnutí je vyloučeno z přezkoumání soudem, nemohl se městský soud, pokud žalobu odmítl, zabývat věcnými námitkami stěžovatelky uvedenými v této žalobě. Ze stejného důvodu se i Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, které se týkaly porušení zákona ve správním řízení.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a Policii ČR žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu